Umjetna inteligencija od 5. razreda osnovne do kraja srednje škole!

portal DOT | 1 rujna, 2026

U sklopu CARNET-ovog projekta „Podrška primjeni digitalnih tehnologija u obrazovanju - BrAIn“ objavljen je kurikul „Umjetna inteligencija: od koncepta do primjene“ za učenike 3. i 4. razreda srednje škole. Njegovim objavljivanjem službeno je dovršena izrada kurikula – od 5. razreda osnovne pa sve do završetka srednjoškolskog obrazovanja.

Projekt BrAIn, čija ukupna vrijednost iznosi gotovo 16 milijuna eura, usmjeren je na sustavnu primjenu digitalnih tehnologija temeljenih na umjetnoj inteligenciji u obrazovanju. Sadržaji su u potpunosti prilagođeni dobi učenika te se u osnovnim školama provode kao izvannastavna aktivnost, dok se u srednjim školama izvode kao fakultativni predmet u trajanju od 35 sati godišnje.

Od TikToka i videoigara do etičkih pitanja i kibernetičke sigurnosti

Glavni cilj ovih kurikula nije puko generiranje sadržaja i traženje brzih odgovora, već dubinsko razumijevanje načina na koji tehnologija funkcionira. Učenici 5. razreda osnovne škole susreću se s prepoznatljivim primjerima iz svakodnevice, poput algoritmima preporuka na YouTubeu i TikToku ili primjene UI-ja u videoigrama.

Kako napreduju kroz obrazovni sustav, složenost tema se povećava – u srednjoj školi analiziraju se načini rada UI modela, pristranost podataka, etička i društvena pitanja te utjecaj tehnologije na pojedinca i društvo. Poseban naglasak stavljen je na kibernetičku sigurnost, zaštitu osobnih podataka, prepoznavanje dezinformacija te očuvanje akademskog integriteta.

Juraj Bilić, pomoćnik ravnatelja CARNET-a za umjetnu inteligenciju i voditelj projekta BrAIn, istaknuo je važnost ovakvog pristupa:

„Djeca i mladi umjetnu inteligenciju već koriste i upravo zato obrazovanje o njoj ne možemo prepustiti slučaju. Sada imamo kurikule koji učenicima omogućuju da od 5. razreda osnovne škole pa sve do završetka srednje škole postupno razvijaju znanja i vještine primjerene svojoj dobi. Želimo ih naučiti ne samo kako koristiti UI alate, nego kako o njihovim rezultatima kritički promišljati, prepoznati rizike, zaštititi sebe i svoje podatke te umjetnu inteligenciju koristiti odgovorno i kreativno. Važno nam je da tu mogućnost prepozna i što veći broj škola i nastavnika.“

Slika 1. Juraj Bilić, pomoćnik ravnatelja CARNET-a za umjetnu inteligenciju

Priprema za tržište rada i fleksibilnost u nastavi

Kurikuli obuhvaćaju i praktični dio nastave koji uključuje terenski rad, posjete znanstvenim i istraživačkim centrima te susrete sa stručnjacima iz gospodarstva. Učenici će proučavati kako automatizacija i UI mijenjaju tržište rada te se pripremati za buduća zanimanja u područjima poput podatkovne znanosti, kibernetičke sigurnosti, robotike i razvoja softvera.

Važna značajka kurikula je i njihova fleksibilnost – predviđeni ishodi učenja služe kao okvir koji nastavnicima omogućuje prilagodbu nastave interesima i predznanju učenika, kao i međupredmetno povezivanje s prirodoslovnim i društvenim znanostima, jezicima te umjetnošću.

Nakon eksperimentalne primjene i provedbe u više od 200 osnovnih i srednjih škola u protekloj školskoj godini, prijava za sudjelovanje ostaje otvorena.

Sve škole i odgojno-obrazovni djelatnici koji se žele uključiti u projekt BrAIn mogu se

prijaviti putem Javnog poziva koji ostaje otvoren do 1. rujna 2029. godine.

Više informacija o projektu BrAIn možete pronaći na poveznici www.brain.hr, a svi kurikuli dostupni su na brain.hr/kurikuli/